

לפניכם "פרשת צאן לבן ויעקב", בפסוקים אלו רבו המפרשים והפירושים, המקשים והמתקשים בדרך הלימוד בפסוקים אלו, השתלדתי כמה שיותר לבאר פסוקים אלו, הרבה שיטות הראשונים יש בענין צאן לבן ויעקב.

כמו שרואות עיניכם, לפניכם ביאורי מילים בפרק ל' מפסוק כ"ה עד סוף הפרק, בהסבר קצר לפני כל פסוק, ויש פסוקים עם סיכום בסוף הפסוק.

## פסוק כה

יעקב עבד שבע שנים אצל לבן כדי לקבל את רחל לאשה, אבל לבן רימה אותו ונתן לו את לאה, יעקב הסכים לעבוד שבע שנים נוספים כדי לקבל את רחל לאשה, עתה נגמרו שבע השנים הנוספים בשביל רחל, ויעקב מבקש מלבן שישחרר אותו וילך למקומו ולארצו

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת יוֹסֵף	וזה היה כשילדה רחל את בנה יוסף
--	--------------------------------

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל לְבָן	ויעקב אמר ללבן
-----------------------------	----------------

שְׁלַחֲנִי וְאֶלְכָה אֶל מְקוֹמִי וְלְאָרְצִי:	תשלח אותי ואני אלך למקומי ואחזור לארצי
--	--

## פסוק כו

כמובן שיעקב מבקש את שלו, וזה נשוי וילדיו שזה שייך לו ממשיך שנות עבודתו

תְּנֵה לִי אֶת הַנָּשִׁים שְׁלִי וְאֶת הַיְלָדִים שְׁלִי	תנה את נשוי ואת ילדי
--	----------------------

אֲשֶׁר עֲבַדְתִּי אֶתְךָ בְּהֵן	שעבדתי אותך – אצלך בשבילן
---------------------------------	---------------------------

וְאֶלְכָה	ואני אלך (למקומי)
-----------	-------------------

כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת עֲבַדְתִּי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ:	שיודע אתה את העבודה שעבדתי בשבילך (הרי עבדתי עבודה טובה ונאמנה ותן לי ללכת)
---	---

## פסוק כז

לבן רוצה שיעקב ימשיך בעבודתו. ואומר ליעקב, בדקתי ומצאתי שכל הברכה אצלי הוא בגללך

וַיֹּאמֶר אֱלֹוֹ לְבֵן וּלְבֵן אָמַר לִיעֶקֶב

אִם נָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִם מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ

נִחַשְׁתִּי בִדְקָתִי וְרֵאִיתִי

וַיְבָרְכֵנִי ה' בְּגִלְגָּלָהּ: שֶׁה' בִּירַךְ אוֹתִי בְּגִלְגָּלְךָ

### פסוק כח

ולבן - אומר לבן ליעקב - תגיד לי בפירוש את השכר שעלי לתת לך על העבודה שתעבוד אצלי, ואתן לך את מה שתבקש

וַיֹּאמֶר וְאָמַר לְבֵן לִיעֶקֶב

נְקֻבָה תִנְקֹוֹב - תֹּאמֶר מִפּוֹרֶשׁ

שְׂכָרְךָ עָלַי אֵת הַשְּׂכָר שֶׁלְךָ שְׁעָלִי לִתֵּת לְךָ

וְאֶתְנֶה: וְאֶתְנֶה לְךָ

### פסוק כט

יעקב רואה שאכן לבן עצמו אומר שכל הברכה בריבוי הצאן הוא בגללו

וַיֹּאמֶר אֱלֹוֹ וְכִךְ אָמַר יַעֲקֹב לְלֵבֵן

אֵתָהּ יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ אֵתָהּ הִרִי יוֹדַע אֵת הָעֲבוּדָה שְׁעַבַדְתִּי בְּשִׁבְלֶיךָ

<p><b>וְאֵת אֲשֶׁר הָיָה מִקִּנְיָךְ אֵתִי:</b></p>	<p>ואת מדה שהיה עם הצאן שלך איתי - כמה טוב היה לצאן שלך בעת שהייתי רועה אותם בנאמנה</p>
---	---

### פסוק ל

ויעקב ממשיך ואומר - לפני שבאתי אליך היה לך מעט צאן,  
ועכשיו הצאן התחזק והתרבה, וכמו שאמרת שה' בירך אותך  
בגללי, ומתי אני יעבוד בשביל משפחתי

<p><b>כִּי מְעַט אֲשֶׁר הָיָה לְךָ לְפָנַי</b></p>	<p>כי קצת צאן היה לך לפני שבאתי אליך</p>
--	--

<p><b>וַיִּפְרֹץ לָרֹב</b></p>	<p>והתחזק ונהיה הרבה צאן (מאז שבאתי)</p>
--------------------------------	--

<p><b>וַיִּבְרַךְ ה' אֶתְךָ לְרִגְלֵי</b></p>	<p>ובירך אותך ה' בגללי</p>
---	----------------------------

<p><b>וְעַתָּה מָתִי אַעֲשֶׂה גַם אֲנֹכִי לְבֵיתִי:</b></p>	<p>ועכשיו מתי יעשה גם אני למשפחתי</p>
---	---------------------------------------

### פסוק לא

לבן רוצה שיעקב ישאר בכל מקרה, ושואל את יעקב מזה השכר  
שאתן לך, יעקב אומר לו, אל תתן לי כלום על זה שאעבוד  
אצלך, רק תעשה לי את מה שאני יגיד לך עכשיו

<p><b>וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן לְךָ</b></p>	<p>ואמר לבן ליעקב מזה השכר שאני יתן לך</p>
---	--

<p><b>וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא תִתֶּן לִי מְאוּמָה</b></p>	<p>ואמר יעקב ללבן אל תתן לי כלום</p>
---	--------------------------------------

אם תַעֲשֶׂה לִי הַדָּבָר הַזֶּה	רק תעשה לי את הדבר הזה – שאני יגיד לך
---------------------------------	---------------------------------------

אֲשׁוּבָה אֶרְעָה צֵאנֶךָ אֲשָׁמֵר:	ואז אני אחזור וארעה את הצאן שלך וגם אשמור עליהם
--	---

## פסוק לב

יעקב מתחיל לפרט ללבן את הסכם העבודה, ומה יהיה שכרו

אֶעֱבֹר בְּכָל צֵאנֶךָ הַיּוֹם	אני יעבור היום אתך בין כל צאנך
--------------------------------	--------------------------------

הָסֵר מִשָּׂם	ואתה תוציא משם
---------------	----------------

כָּל שָׂה	כל שֶׁה – שֶׁה הוא שם כללי לצאן – הכונה לעיזים (כמו שהוא מפרט בהמשך)
-----------	--

נָקֹד וְטִלּוּא	שיש להם סימנים נקודים וטלואים
-----------------	-------------------------------

וְכֹל שָׂה חוּם בְּכֶשֶׁבִים	וגם תוציא מהצאן כל כבש חום
------------------------------	----------------------------

וְטִלּוּא וְנָקֹד בְּעֵזִים	ומהעיזים רק נקוד וטלוא וְבֹזֵה מִפְרֵט מֵהַ שְׂאֵמֵר "כֹּל שֶׁה נָקֹד וְטִלּוּא" שֶׁהַכּוּוּנָה רַק בְּעֵזִים
-----------------------------	---

וְהָיָה שְׂכָרִי:	וכל מה שיולדו מהיום בצורות האלו סימן שזה שלי, וזה יהיה השכר שלי
-------------------	---

לסיכום, יעקב אומר ללבן להוציא:

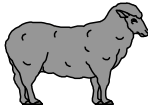
מהעיזים:



וטלוא



נקד



מהכבשים:

כבש חום

היינו 3 סוגים, וכל מה שיוולדו מהיום בצורות אלו יהיה שכרי

## פסוק לג

יעקב מחזק דבריו, ואומר שיוכיח צדקתו כשלבן יבוא לראות את שכרו – צאנו, ואם יראה אצלו צאן שלא מהסוגים האלה, הרי הם גנובים.

ותעיד עלי הדברים הנכונים שלי

וְעִנֵּתָהּ בִּי צְדָקָתִי

מחר – ממחר והלאה

בְּיוֹם מָחָר

כשתבוא לעדר שלי לראות את השכר שלי

בִּי תָבוֹא עַל שְׂכָרִי  
לְפָנַיִךְ

כל מה שלא

כֹּל אֲשֶׁר אֵינְנוּ

נקוד וטלוא מהעיזים

נֶקֶד וְטָלוּא בְּעִזִּים

וחום בכבשים

וְחוּם בַּכִּבְשִׁים

סימן שגנבתי אותם ממך – שהרי הם שלך

גָּנוּב הוּא אֵתִי:

## פסוק לד

לבן אומר שמסכים להסכם הזה

לבן אמר כן, אני מסכים לזה

ויאמר לבן הן

הלואי שיהיה כדברך

לו יהי כדברך:

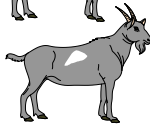
## פסוק לה

יעקב ולבן הולכים אל הצאן לסדר את ההסכם ביניהם. אך לבן מוסיף ברמאותו על התנאי והוא מוציא משם עוד סוגים, וזה מה שהוציא לבן:

תישים - עיזים זכרים:

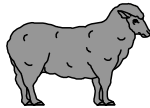


עיזים - נקבות:



כל אשר לבן בו

מהכבשים:



כל כבש חום

לבן הוציא באותו יום

ויסר פיום ההוא

את העיזים הזכרים

את התישים

שהם עקודים וטלואים

העקדים והטלאים

ואת כל העיזים הנקבות שהם נקודות וטלואות

ואת כל העיזים הנקדות והטלאות

כל אשר לָבֵן בוֹ	וכל מה שיש בו קצת לבן
------------------	-----------------------

וְכָל חוּם בְּכַשְׁבִּים	וגם כל מה שהיה חום בכבשים
--------------------------	---------------------------

וַיִּתֵּן בְּיַד בְּנָיו:	ומסר אותם ביד בניו
---------------------------	--------------------

הרי אצל בני לבן 6 סוגים:  
1. תישים עקודים 2. תישים טלואים  
3. עיזים נקודות 4. עיזים טלואות 5. עיזים שיש בהם לבן  
6. כבשים חומים

## פסוק לו

לבן מרחיק את הצאן שהוציא, מרחק 3 ימים, כדי שלא יאמר יעקב שהם שלו ונולדו לו עבשיו

וַיֵּשֶׁם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים	לבן הרחיק דרך הליכה של 3 ימים
------------------------------------	-------------------------------

בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב	בין הצאן שלו לצאן של יעקב
------------------------	---------------------------

וַיַּעֲקֹב רָעָה אֶת צֹאן לָבֵן הַנֹּזְתֵּרֹת:	ויעקב רועה את הצאן של לבן הנשארות
--	-----------------------------------

## פסוק לז

יעקב נמצא עתה בבעיה, הרי כל שכרו יהיה רק מהצאן בסוגים אלו שלבן הוציא, ועל פי דרך הטבע לא יהיה לו צאן בסימנים אלו, ומה יהא שכרו על כל עמלו? מנין יהיה לו עקודים נקודים טלואים? אך יעקב בחכמתו מוצא לזה פתרון, יעקב לוקח מקלות ועושה בהם צורות בדמיון עקודים נקודים וטלואים



יעקב לקח	וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב
מקל ששמו לבנה, כשהוא לח (רטוב)	מִקַּל לְבָנָה לַח
וכן מקל ששמו לוז ומקל ששמו ערמון	וְלוֹז וְעֶרְמוֹן
והוא קילף בהם קילופים לבנים	וַיִּפְצֵל בָּהֶן פְּצֻלוֹת לְבָנֹת
ואז נהיה חשוף הלבן – אחרי שקילף מקצת מקליפת המקל	מִחֲשֹׁף הַלְבָן
שיש על המקלות	אֲשֶׁר עַל הַמִּקְלוֹת:

## פסוק לח

והעמיד יעקב את המקלות שעשה בדמיון עקודים נקודים וטלואים, בבריכות אשר בשקתות המים, וכשיבואו הצאן לשתות ואז דרכם להתעבר, יסתכלו על המקלות בעת שישתו, וכך יתעברו באותו דמיון של הצורות שרואות על המקלות בעת העיבור, וכך יולדו עקודים נקודים וטלואים

והוא העמיד את המקלות	וַיַּעַן אֶת הַמִּקְלוֹת
שהוא קילף	אֲשֶׁר פִּצֵּל
בבריכות – בשוקת המים	בְּרִיקוֹת בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם
שהצאן באות לשתות שם	אֲשֶׁר תִּבְאֵן הַצֹּאן לְשִׁתּוֹת

למול הצאן - העמיד יעקב את  
המקלות

לְנֹכַח הַצֹּאן

ויתעברו - יהיו בהריון כשהם באות  
לשתות

וַיִּתְמַנְּהוּ בְּבֹאֵן לְשֵׁתוֹת:

## פסוק לט

ואכן כך היה שהתעברו הצאן כדמיון המקלות שראו בעת  
שהתעברו, והולידו עקודים נקודים וטלואים

הצאן התעברו ונהיו בהריון מתוך  
דמיון צורות המקלות

וַיִּתְחַמוּ הַצֹּאן אֶל הַמִּקְלֹת

והם הולידו עקודים נקודים וטלואים

וַתֵּלְדוּ הַצֹּאן עֲקֻדִים  
נְקֻדִים וְטְלוּאִים:

## פסוק מ

תחבולה שניה עשה יעקב שהפריד יעקב את הכבשים עקודים  
נקודים וטלואים, שילכו ראשונים ואחר כך ילכו העיזים וכך יראו  
צורות אלו בכדי שיולידו עקודים נקודים וטלואים. תחבולה  
שלישית עשה יעקב כדי שיהיה לו כבשים חומים, ששם את  
העיזים החומים שילכו ראשונים ואחריהם הכבשים וכך יראו את  
העיזים החומים ויולידו כבשים חומים

יעקב הפריד את הכבשים העקודים  
נקודים וטלואים לקבוצה לבד

וַתִּבְּשֻׁם הַפְּרִיד יַעֲקֹב

ושם את הפנים של העיזים

וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן

אל מול הכבשים העקודים נקודים  
וטלואים בכדי שילדו הצאן בדמיון  
זה

אֶל עֲקֹד

וכן עשה עוד תחבולה שכל העיזים החומים בצאן לבן ילכו ראשונים ואחריהם הכבשים כדי שיראו עיזים חומים וכך נולדו לו כבשים חומים

וְכָל חוּם בְּצֹאן לְבָן

ויעקב עשה לעצמו עדרים לבד מממה שנולד לשכרו

וַיֵּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדִי

והוא לא שם אותם עם צאן לבן – הוא לא עירבב אותם יחד

וְלֹא שָׂתָם עַל צֹאן לְבָן:

## פסוק מא

יעקב רוצה לעצמו צאן בריא וחזק ועושה גם לזה תחבולה, כשבאו הצאן החזקות לשתות (ואז הם מתעברות), שם את המקלות ולכן יולידו הבריאות וחזקות עקודים נקודים וטלואים

וכך היה בכל פעם שבאו להתחמם הצאן החזקות

וְהָיָה בְּכָל יָחַם הַצֹּאן הַמְּקֻשָּׁרוֹת

שם יעקב את המקלות

וְשָׁם יַעֲקֹב אֶת הַמְּקֻלֹּת

לנגד עיני הצאן בבריכות

לְעֵינֵי הַצֹּאן בְּרִיחֵי

כדי שהם יתעברו לנגד המקלות

לְיַחֲמֶנָּה בַּמְּקֻלֹּת:

## פסוק מב

אבל את הצאן החלשות יעקב השאיר ללבן, ואיך עשה זאת? כשבאו החלשות לשתות הוריד את המקלות, וכך לא יראו בדמיון את הצורות שעשה, ולא יולידו באלו הצורות, הרי החלשות יהיו ללבן

וכשבאו החלשות לבאר	וּבְהַעֲטִיף הַצֵּאֵן
הוא לא שם המקלות	לֹא יָשִׁים
והיה, החלשות ללבן	וְהָיָה הָעֵטָפִים לְלֶבֶן
והחזקות ליעקב	וְהַקְּשָׁרִים לְיַעֲקֹב:

### פּוֹק מַג

ואכן יעקב מתברך בצאנו שהתרבה לו שלא כדרך הטבע והוא גדל ונתעשר מאוד מאוד

והתחזק האיש מאד מאד - בעשירות	וַיִּכְרַז הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד
והיה לו הרבה צאן	וַיְהִי לוֹ צֹאן רַבּוֹת
והרבה שפחות, עבדים, גמלים וחמורים, שקנה ע"י מכירת הצאן הרב שהיה לו	וַשְׁפָּחוֹת וְעֲבָדִים וְגַמְלִים וְחַמּוּרִים: